

AKROTİRİ ÜSSÜNE YÖNELİK SALDIRI KARŞISINDA AB TUTUMU: EGEMEN İNGİLİZ TOPRAKLARI VE ÜYE DEVLET DAYANIŞMASININ SINIRLARI

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Son günlerde Doğu Akdenizde yaşanan gelişmeler bağlamında, Kıbrıs Adasındaki İngiltereye ait egemen üs bölgesi Akrotiriye (Ağrotur) yönelik insansız hava aracı (İHA) saldırıları basın haberlerinde geniş yer bulmuştur.

1960 Kıbrıs Cumhuriyetini kuran Londra ve Zürih Anlaşmaları gereğince, Akrotiri ve Dhekelia (Dikelya) bölgeleri İngilterenin egemen toprakları statüsünde olup, bu alanlar Birleşik Krallığın tam egemenliğine tabidir ve Güney Kıbrıs Rum Yönetiminin (GKRY) yetki alanı dışında kalmaktadır. Saldırıların doğrudan bu egemen İngiliz üssüne yönelik olması nedeniyle, GKRYnin kendisi askeri bir hedef konumunda bulunmamaktadır.

Buna karşın, Avrupa Birliği (AB) yetkilileri tarafından yapılan açıklamalarda, GKRYye yönelik dayanışma ve destek ifadeleri kullanılmıştır. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, olay sonrasında yaptığı açıklamada, GKRY hedef alınmamış olsa da, herhangi bir tehdide karşı üye devletlerimizle kolektif, kararlı ve kesin bir şekilde yan yana olduklarını beyan etmiştir^[1]. Bu tür ifadeler, ABnin üye devletlerin güvenliğine yönelik genel dayanışma ilkesini yansıtmaktadır.

Bununla birlikte, saldırıların hedef aldığı alanın İngilterenin egemen topraklarıdır. Birleşik Krallık da bir AB üyesi değildir. Dolayısıyla, ABnin GKRYye yönelik söz konusu destek beyanlarının kapsamı ve gerekçesi tartışmaya açıktır. ABnin gösterdiği ilgi ve dayanışma mesajlarının aslında sadece bölgesel istikrar kaygıları ile sınırlı olması gerekirken, doğrudan İngiliz egemen topraklarına yönelik bir olay karşısında ABnin izlediği abartılı tutumun hukuki ve siyasi boyutları sorgulanabilir niteliktedir.

Bu bağlamda, Avrupa Birliğinin GKRYye yönelik sergilediği yoğun destek ve heyecan, hukuki ve stratejik gerçeklerle örtüşmediği görülmektedir. Netice itibariyle, söz konusu olayların yaşandığı alanlar, 1960 Kuruluş Antlaşmaları uyarınca İngilterenin tam egemenliğine tabidir ve Birleşik Krallığın Brexit sonrası statüsüyle de teyit edildiği üzere AB topraklarının parçası değildir. Bu açılarından ABnin ne yapmak istediğini anlamak gerçekten güç olmaktadır.

[1] Von der Leyen, Hristodulidis ile görüştü: Her türlü tehdide karşı üye devletlerimizin yanındayız, *Kıbrıs Net Haber*, kibrisnethaber.com, 2 Mart 2026, <https://www.kibrisnethaber.com/von-der-leyen-hristodulidis-ile-gorustu-her-turlu-tehdide-karsi-uye-devletlerimizin-yanindayiz>.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "AKROTİRİ ÜSSÜNE YÖNELİK SALDIRI KARŞISINDA AB TUTUMU: EGEMEN İNGİLİZ TOPRAKLARI VE ÜYE DEVLET DAYANIŞMASININ SINIRLARI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 26. Mart 06. Erişim Haziran 19, 2026. <https://avim.org.tr/tr/Yorum/AKROTIRI-USSUNE-YONELIK-SALDIRI-KARSISINDA-AB-TUTUMU-EGEMEN-INGILIZ-TOPRAKLARI-VE-UYE-DEVLET-DAYANISMASININ-SINIRLARI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır